

gen, og at offentligheden bevarer tilliden til valghandlingen. Alligevel finder Velfærdsministeriet, at der er behov for at bringe reglerne i bedre overensstemmelse med FN's konvention om handicappedes rettigheder, herunder navnlig bestemmelsen i artikel 29 (a) (iii), hvorefter handicappede skal garanteres retten til at udtrykke deres frie vilje som vælgere, herunder ved at tillade, at de, såfremt de ønsker det, kan få hjælp til at afgive deres stemme af en person, de selv udpeger. Samtidig finder Velfærdsministeriet det vigtigt at sikre, at adgangen for vælgeren til selv at udpege en hjælper ikke fører til misbrug i form af utilbørlig påvirkning eller dobbelt stemmeafgivning (for hjælperen).

2.1.5. Forslagets indhold

2.1.5.1. Afstemning på valgdagen

På denne baggrund foreslås det, at retten til at udpege en personlig hjælper til at yde hjælp ved stemmeafgivningen udvides til at gælde alle vælgere, herunder fysisk og psykisk handicappede, der har behov for hjælp til stemmeafgivningen. Efter de gældende regler er det alene blinde og svagsynede vælgere, der har ret til at udpege en personlig hjælper ved stemmeafgivningen på valgdagen. Herved bringes reglerne i fuld overensstemmelse med FN's konvention om handicappedes rettigheder, herunder navnlig bestemmelsen i artikel 29 (a) (iii), hvorefter handicappede skal garanteres retten til at udtrykke deres frie vilje som vælgere, herunder ved at tillade, at de, såfremt de ønsker det, kan få hjælp til at afgive deres stemme af en person, de selv udpeger. Endvidere sikres, at der gælder de samme regler for hjælp til stemmeafgivningen til de vælgere, der har behov herfor, uanset om de er blinde, svagsynede eller af andre grunde ikke er i stand til at gennemføre stemmeafgivningen på den foreskrevne almindelige måde.

Ønsker vælgeren hjælp fra en personligt udpeget hjælper, skal der ifølge lovforslaget fremover i alle tilfælde tillige medvirke en myndighedsperson i form af en valgstyrelse eller tilforordnet vælger på valgdagen henholdsvis en stemmemodtager ved brevstemmeafgivning. Herved modvirkes risikoen for utilbørlig påvirkning af vælgeren ved stemmeafgivningen, jf. det tidligere anførte i afsnit 2.1.3. om erfaringerne i Norge med en adgang til at modtage bistand af en personligt udpeget hjælper uden en myndighedspersons medvirken. Samtidig sikres offentlighedens tillid til valgbehandlingen og dennes neutralitet. Herved tages der højde for de betænkeligheder, der førte til, at Indenrigsministeriets valglovsudvalg af 1983 ikke kunne anbefale en udvidelse af adgangen for vælgeren til selv at udpege en hjælper i stedet for en myndigheds-

person, jf. afsnit 2.1.1. På den anden side tilgodeser deltagelsen af en person, som er udpeget af vælgeren selv, vælgerens interesse i at kunne afgive sin stemme med assistance fra en person, som vælgeren kender og har tillid til. Ved myndighedspersonens medvirken gøres der således intet indgreb i vælgerens rettigheder efter handicapkonventionen.

Det foreslås, at der også medvirker en myndighedsperson ved blinde og svagsynede vælgeres stemmeafgivning for også at beskytte disse vælgere imod risikoen for utilbørlig påvirkning ved stemmeafgivningen. Ved ophævelsen af den særlige regulering af blinde og svagsynedes mulighed for hjælp ved stemmeafgivningen sikres, at alle vælgere, der har brug herfor, har samme adgang til hjælp til stemmeafgivningen.

2.1.5.2. Brevstemmeafgivning

Endvidere foreslås det, at den nævnte adgang til under en myndighedspersons tilstedeværelse at modtage hjælp af en personligt udpeget hjælper udvides til også at gælde vælgere med behov for hjælp ved brevstemmeafgivningen. Efter de gældende regler er det kun stemmemodtageren, der må yde hjælp til brevstemmeafgivning. Der gælder ikke nogen særregel for blinde og svagsynede vælgere ved brevstemmeafgivning. Velfærdsministeriet finder det vigtigt at sikre, at retten til at modtage hjælp af en personligt udpeget hjælper også gælder ved brevstemmeafgivning. Baggrunden herfor er, at behovet for hjælp til stemmeafgivning er det samme, uanset om der afgives brevstemme eller stemmes på valgdagen.

Det vil som hidtil være en forudsætning for at yde bistand til stemmeafgivningen, at vælgeren umiddelbart over for dem, der yder hjælp, utvetydigt kan tilkendegive, på hvilket parti eller hvilken kandidat vælgeren ønsker at stemme, jf. folketingsvalglovens § 49, stk. 3. Under hensyn til de fundamentale principper om hemmelig afstemning og om, at hver vælger kun har én stemme, må det efter Velfærdsministeriets opfattelse kræves, at vælgerens tilkendegivelse om sin stemmeafgivning er både utvetydig og umiddelbar, jf. afsnit 2.1.1.

Der henvises nærmere til lovforslagets § 1, nr. 2 (§ 49, stk. 2) og 3 (§ 61, stk. 4), § 2 samt § 3, nr. 2 (§ 55, stk. 2) og 3 (§ 67, stk. 4).

2.2. Forbud mod, at kandidater som myndighedspersoner kan yde hjælp til stemmeafgivningen

2.2.1. Gældende ret

Efter de gældende regler kan en vælger, der er opstillet som kandidat, vælges som valgstyrelse og tilfor-